

SAMENSPEL

Wijkblad van de *Christus Triumfator*kerk, J. v. Stolberglaan 154 te Den Haag
18^e jaargang nr. 4 - april 2014

Abonnementsprijs € 11,00 (+ evt. portokosten ad € 15,00) per jaar

Bankrekeningnr: **NL52 INGB 0005 1440 61** Stichting *Christus Triumfator*kerk
o.v.v. *Samenspel*

Redactie: Henk Hospes, Laan van Wateringseveld 277, 2548 BL Den Haag
e-mail: samenspel@ctkerk.nl tel. 070 327 03 66
Greet Hulshof, Wouter Müller, Adriaan Sala
Advertenties: Bert van der Sluis, Jacob Mosselstraat 11, 2595 RD Den Haag
Bezorging: Henk Hospes tel. 070 327 03 66

Koster : Kristin Anderson tel. 070 383 76 55
b.g.g. en alleen in dringende gevallen 070 331 03 79
e-mail: koster-beheerder@ctkerk.nl

Predikanten: ds. Ruud Stiemer, Wassenaarseweg 243, 2596 CT
di, do en vrijdag van 8.30 tot 9.30 uur en rond 18 u tel. 070 382 52 65
(maandag vrij/ woensdag *Noorderkerk*)
e-mail: ruudstiemer@ctkerk.nl
ds. Berit Bootsma-Gerritsen, Mariastraat 73, 2595 GM
maandag, woensdagmiddag, donderdag tel. 070 359 62 39
e-mail: beritbootsma@ctkerk.nl

Wijkkerkenraad:

Voorzitter: Anita van Koningsveld, Laan v N. O.- Indië 142, 2593 CA
e-mail: avdwal@casema.nl tel. 070 385 00 82
Scriba: Wilma Beeftink, Guirlande 106, 2496 WR tel. 015 361 82 67
e-mail: scriba@ctkerk.nl

Kerkelijk Bureau: Jul. van Stolberglaan 154, 2595 CL Den Haag
GKO: van 9 - 12 uur op ma, wo en vrijdag tel. 070 385 36 45
pgo@casema.nl (GKO)
PGG PGG-ledenadministratie@ctkerk.nl

Website: www.ctkerk.nl

Zondagsbrief per e-mail? Aanvragen bij Bert Jan van Veen (bertjanvv@gmail.com)

GIRO-/BANKREKENINGEN:

Vaste vrijwillige bijdragen:

- kerk (GKO):	NL98 INGB 0000 0435 55	Geref. Kerk 's Gravenhage-Oost
- kerk (PGG):	NL87 FVLB 0635 8147 30	CVK PGG Kerkbalans
Collectebonnen:	NL38 INGB 0000 0052 53	Collectebonnen GKO (voor GKO en PGG)
Diversen:	NL52 INGB 0005 1440 61	Stichting <i>Christus Triumfator</i> kerk o.v.v.het doel (*) - * Samenspel / * Verjaardagsfonds / * Wijkkas / * Giften / * Legaten
Diaconie (GKO):	NL05 INGB 0000 4270 21	Diaconie Geref.kerk 's Gravenhage-Oost
Diaconie (PGG.):	NL65 INGB 0000 1768 71	Diaconie Herv. Wijkgem. Bezuidenhout Zending
(GKO):	NL47 INGB 0000 0004 35	Beraadsgroep Missionaire Zaken GKO

Van de redactie

Bent u wel eens op zoek naar een presentje bij de doop van het kind van vrienden of bij een belijdenis in de familie of zomaar naar een boek met christelijke grondslag over een actueel onderwerp? Op het plein in Wateringen, kunt u daarvoor (en meer) terecht bij *De Smidse*, een christelijke boekwinkel gevestigd in het kerkelijk centrum naast de hervormde kerk. “Wateringen?” hoor ik u al zeggen, “nogal naast de deur!” Maar voor iemand met toegang tot het internet of met een telefoon bij de hand en die weet wat ie zoekt, is die afstand geen probleem. Bovendien, nu het mooie weer voor de deur staat, is het Westland een prima bestemming voor een dagje uit. Ik kan u wel een paar leuke tips geven. En als u dan toch in de buurt bent, is een bezoekje aan ‘het kleinste winkeltje van Wateringen’ beslist de moeite waard. Voor degenen die nog niet precies weten wat ze zoeken, schrijft Karin Dijkhuizen van *De Smidse* maandelijks een rubriek in *Pleinnieuws*, het wijkblad van de hervormde gemeente in Wateringen. Daarin brengt zij recent verschenen boeken en andere zaken die in *De Smidse* verkrijgbaar zijn, onder de aandacht. Dat bracht me op de gedachte dat het wel erg lang geleden is dat we in *Samenspel* een dergelijke rubriek hadden. Wie herinnert zich nog de boekbesprekingen van Hein Bakker en de besprekingen van kinderbijbels door Theo Schneider? Vanaf volgende maand zal in *Samenspel* ook plaats ingeruimd worden voor Karin Dijkhuizen. Een voorproefje vindt u alvast in dit nummer op de laatste bladzijde. Ik ben erg benieuwd of deze nieuwe rubriek bij u ook in goede aarde zal vallen.

Om nog even bij Wateringen te blijven (het is tenslotte bij mij wel ‘naast de deur’), vertel ik u alvast dat in het volgende nummer ook een artikel zal verschijnen over Jan van Westenbrugge, al veertig jaar de vaste bespeler van het Bätz-Witte orgel in de hervormde kerk van Wateringen. Hoewel hij niet behoort tot ‘onze’ organisten, die bij toerbeurt de eredienst begeleiden, is hij regelmatig in de *CTK* te gast bij uitvaartdiensten en radiodiensten.

In dit nummer besteden we uiteraard aandacht aan de veertigdagentijd en onderwerpen die daarmee te maken hebben. Zo is als meditatie de preek van ds. Berit Bootsma over ‘vasten’ opgenomen. Een boeiende en inspirerende uitleg die zeker de moeite waard is om nog eens na te lezen. Verder kijkt ds. Ruud Stiemer vooruit naar de *Stille Week* en vertelt hoe Okke Jager hem bij de voorbereidingen inspireert. In de rubriek *Collecten* wordt u niet alleen op de hoogte gebracht van de opbrengst van de diverse collecten in de afgelopen tijd. Minstens zo belangrijk is de toelichting op de bestemming van de collecten in de komende tijd. Weet waar u aan geeft!

In haar column beschrijft Mirjam Goudart een actueel verschijnsel en de vragen die dat bij haar oproept. In de *Reidans* hebben we voor de afwisseling weer eens één van de oudere gemeenteleden aan het woord. Als we het over de *Reidans* hebben, hoor ik nogal eens: “Ik ..., wat zou ik nou moeten vertellen?” Nou, die vraag zult u uit de mond van Carla Wolbersen niet horen! Boeken zou ze kunnen schrijven! Maar daar heeft ze het nog te druk voor. In de rubriek *Voor het Voetlicht* voeren we deze keer Onesimus ten tonele en gaat het over slavernij in de oudheid.

Tussen al deze artikelen door vindt u veel informatie over activiteiten m.b.t. Inspiratie en meditatie (Taizé), van bazar tot Bijbelkring, van doop tot ‘doortocht’ (commissie *Kruispunt*), over films en financiën (lezing *Geld en Goed*). En ook onze kerkenraad laat weten wat haar in deze tijd bezighoudt.

Met een hartelijke groet,

Henk Hospes

Inhoud

ACTIVITEITEN:

- 12 Lentebazar
- 12 *Inspiratie* - ontmoetingsbijeenkomst
- 14 Filmavond - *Das Leben der Anderen*
- 14 *Geld & Goed* - in gesprek over onze financiële waarden
- 16 Doopzondagen
- 17 Agenda
- 20 Commissie *Doortocht* - *Kruispunt*
- 20 Wereldwinkel
- 23 Nacht van de Hoop
- 24 Taizé-reis
- 26 Bazar Noorderkerk

COLUMNS:

- 12 Van God Los? - Mirjam Goudart
- 18 Kringloop - Adriaan Sala

GEDICHTEN:

- 20 Paasmorgen - Nel Benschop
- 29 Jezus - Toon Hermans

DIVERSEN:

- 13 Veertigdagentijd - Bijbelleesrooster en app
- 31 *De Smidse* - boekbespreking

VASTE RUBRIEKEN:

- 4 Meditatie - Vasten
- 7 TeamGeest - ds. Ruud Stiemer
- 8 Gemeente(mee)leven
- 9 BerichtenBus - ds. Berit Bootsma
- 10 Collecten (opbrengsten en doelen)
- 15 Van zondag tot zondag
- 16 Kerkdiensten - overzicht
- 16 Giften
- 22 Voor het Voetlicht
- 25 Reidans
- 27 Uit de kerkenraad
- 30 Cryptogram

Het volgende nummer (mei/juni) komt donderdag 24 april van de drukker. Kopij kunt u tot uiterlijk woensdag 9 april a.s. inleveren bij: **Henk Hospes, Laan van Wateringse Veld 277, 2548 BL Den Haag** of per e-mail: samenspel@ctkerk.nl
U kunt daarin alle activiteiten laten opnemen tot 1 juni 2014

Bij dit nummer treft u een acceptgiro en brief aan voor uw bijdrage in de kosten van . Het zou fijn zijn als u die deze maand wilt overmaken. Mocht u de acceptgiro en brief onverhoopt niet aantreffen, geeft u dan even een seintje? (zie pag. 1)

Vasten

naar aanleiding van Joël 2 (ds. Berit Bootsma 9 maart)

Onlangs was het Aswoensdag; het begin van de veertigdagentijd, ook wel vastentijd genoemd. Nu lijkt dat alleen iets voor rooms-katholieken te zijn, maar in *Trouw* stond op Aswoensdag een artikel dat steeds meer mensen in deze tijd op de een of andere manier vasten. Dat kan door niet te eten, maar ook door je te onthouden van iets. Zo hebben Jelmer en ik afgesproken om na 8 uur 's avonds de tv niet meer aan te zetten en geen sociale media, apps en dat soort dingen te gebruiken. Nog niet zo makkelijk, want het gebeurt regelmatig dat ik op de tablet een spelletje aan het spelen ben, terwijl Jelmer op zijn mobiel een forum aan het lezen is en de tv op de achtergrond aan staat. Heel mobiel en van deze tijd... Je weet dat je je tijd nuttiger kunt besteden, maar gelijk de eerste avond dacht ik al wel: "Waarom hebben we dit nu ook al weer afgesproken?"

- Om vaste, ingesleten patronen te doorbreken;
- om soberheid na te streven om bewust te worden van je eigen rijkdom en het gebrek van zoveel anderen op deze wereld;
- om tijd vrij te maken en tijd over te houden voor een ander;
- om tijd over te houden voor bijv. een goed boek waardoor je geloof versterkt wordt;
- of om tijd over te houden voor de Ander, met een hoofdletter.

Zomaar wat redenen en winstpunten om voor een bepaalde tijd iets te laten, of anders te doen, te vasten. Als je zo opsomt wat het je kan opleveren, vraag je je af waarom vasten niet een grotere traditie heeft. Het is pas redelijk recentelijk dat in de protestantse kerk de waarde hiervan weer ontdekt wordt.

In de Bijbel, vooral in het *Oude Testament*, staat een andere reden voorop als het gaat om de vraag waarom je zou moeten vasten. Tijdens *Grote Verzoending* of in reactie op een onheilstijding wordt er gevast. Een beroemd verhaal daarvan is het verhaal van Jona. Na de onheilstijding van Jona gaat de stad Ninevé in rouw, onder andere door te vasten, in de hoop het noodlot af te wenden.

Het boek Joël lijkt daar sterk op, want er is ook sprake van een onheilstijding. Twee hoofdstukken lang wordt er een angstwekkend beeld geschetst. Sprinkhanenplagen die keer op keer het land treffen en waardoor er niets te eten overblijft. Een leger dat onverschrokken aanstormt en waarvan God de bevelhebber blijkt te zijn. Beelden die toen goed begrepen werden. Ze behoorden tot de dagelijkse realiteit van mensen. Als een sprinkhanenplaag de oogst verwoestte, dan wist je zeker dat jij en je gezin de komende tijd honger zouden lijden. Vijandige legers stonden voortdurend klaar om het leven van de gewone mens onmogelijk te maken.

Met die twee beelden probeert Joël zijn hoorders er van te doordringen wat het betekent als je God tegenover je hebt staan. Het is verschrikkelijk, zo laat hij weten. Misschien zou hij vandaag de dag het beeld gebruiken van alles verwoestend natuurgeweld of een economisch systeem dat echt volledig instort en niet meer te redden valt.

Vervolgens roept Joël het volk op tot een periode van vasten. Een periode van eerlijk zelfonderzoek: Hoe is mijn relatie met God? Heb ik nog een relatie of zijn we uit elkaar gegroeid? Staat God naast mij of tegenover mij? Als er een afstand is, is dat de schuld van God of heb ik daar ook een aandeel in?

Vragen die goed passen in de veertigdagentijd. De periode waarin de vragen zich toespitsen op onze verhouding tot Jezus. Gaan we achter Hem aan of wijzen we Hem af? Een spannende vraag die zijn climax vindt in de gebeurtenissen op de laatste dag van Jezus' leven.

Juist op die dag, *Goede Vrijdag*, als we net gelezen hebben dat Jezus aan het kruis gestorven is, komt in de liturgie God zelf aan het woord. Stelt God vragen die passen bij het kritische zelfonderzoek, waar we de weken ervoor mee bezig zijn geweest.

Het 'beklag Gods' is omstreden vanwege antisemitische trekken van de originele tekst. Daarin krijgen de Joden de schuld van de dood van Jezus. Recentelijk zijn er pogingen gedaan om de tekst

te vertalen naar deze tijd. Daarmee wordt het een indringende aanklacht aan ons adres. Eén van de hertalingen is van Wim van der Zee.

*Mijn volk, wat heb Ik u misdaan of waarmee heb Ik u bedroefd?
Ik heb de aarde voor de dag geroepen en aan uw handen toevertrouwd,
maar mijn tuin werd een wildernis, mijn levenswerk een dodenakker.
Waarom laat gij dit toe?*

*Ik heb u onder mijn regenboog gesteld, een teken van vrede en toekomst,
maar dodelijke wapens staan gericht op mensen
en bedreigen mijn dierbare schepping.
Waarom laat gij dit toe?*

*Ik heb mij laten kennen als uw bevrijder, de bondgenoot van alle onderdrukten,
maar tallozen worden getergd en geteisterd door terreur en tirannie.
Waarom laat gij dit toe?*

*Ik heb u met overvloed gezegend, met dagelijks brood en meer dan dat,
maar op mijn akker sterven mensen onverzadigd en kinderhanden blijven ongevuld. Waarom
laat gij dit toe?*

*Ik heb mijn woord aan u gegeven en mijn hartsgeheimen toevertrouwd,
maar afgoden vinden overal gehoor en mensen kiezen tegen de dode.
Waarom laat gij dit toe?*

*Ik heb mijn Zoon tot u gezonden, mijn sprekend evenbeeld, mijn uitgestrekte hand,
maar Hij is afgewezen, uitgestoten, vernederd tot de laagste dood.
Ik heb Hem bij u teruggebracht, de levende, de bron van alle leven,
maar Hij gaat dood aan alle kruizen waaraan mijn mensen worden vastgespijkerd.
Waarom laat gij dit toe?*

*Mijn volk, wat heb Ik u misdaan of waarmee heb Ik u bedroefd?
Ik heb u geëerd als kroon van de schepping,
Ik heb u gezocht als mijn kostbaarste sieraad,
Ik heb u bewaard in mijn hand, in mijn hart,
Ik heb u mijn trots, mijn Zoon, geofferd.
Wat had Ik nog meer moeten doen dat Ik niet heb gedaan?*

Daar onder aan het kruis, zijn dit vragen die me diep raken. Ik voel God's pijn en verdriet. Daardoor ga ik begrijpen wat Joël bedoelt met je hart scheuren. Dit gaat over mij en mijn eigen verantwoordelijkheid. Waarom ik het zover heb laten komen dat Jezus daar aan het kruis genageld moest worden. Dat ik met al mijn goede bedoelingen dat niet heb kunnen voorkomen. Dat ik er zelfs aan bijgedragen heb.

Onverschillig kan ik niet meer blijven. De verantwoordelijkheid kan ik niet meer afschuiven op een ander. Ik kan ook niet meer zeggen dat ik mijn best probeer te doen en dat dit maar genoeg moet zijn. De wereld kan ik immers niet in mijn eentje verbeteren. Dat zijn allemaal excuses en uitvluchten.

Je hart scheuren. Doen wij dat nog? Is onze relatie met God zo belangrijk voor ons dat we ons hart op het spel durven zetten? Gebruiken wij de vastentijd als een periode van treuren over de afstand die is ontstaan tussen God en ons? Berouw te hebben over ons eigen aandeel daarin?

De inzet is niet om mensen een oneindig groot schuldgevoel op te leggen of met angst te laten leven. Wat God via Joël, zoveel andere profeten en Jezus heeft willen bereiken, is dat mensen met heel hun hart naar Hem terugkeren. Letterlijk staat er in het Hebreeuws dat je moet omkeren en terug gaan op de ingeslagen weg. Dat betekent een terugkeer naar de Enige die weet wat Hij met gescheurde harten moet doen. Hoe die gerepareerd kunnen worden. Want in deze zeer indringende tekst van Joël wordt God gekenmerkt als genadig, liefdevol, geduldig, trouw en tot vergeving bereid. Dat zijn eigenschappen die een gezicht, handen en voeten hebben gekregen in Jezus.

Als wij ons naar God terugkeren, dan zullen we ontdekken dat God met open armen op ons wacht. Dat Hij niets liever wil dan vergeving, genade en een nieuw leven schenken. De medicijnen om gescheurde harten weer heel te maken. Maar dat kan God alleen schenken als wij naar Hem toe gaan in plaats van steeds verder van Hem verwijderd te raken. Die omkeer is een beweging die we gelukkig steeds opnieuw kunnen maken. Nooit zal God ons afwijzen.

En dat vasten? Dat is het spreekwoordelijke zetje in de rug. Het hulpmiddel dat ons in staat stelt om ruimte, tijd en misschien ook wel zin te maken eerlijk naar onszelf en onze verantwoordelijkheden te kijken. Op die manier is vasten niet vooral iets om er zelf beter van te worden. Door de soberheid en het herschikken van onze prioriteiten laat je merken: U gaat mij ter harte!

Doe je mee?

TeamGeest

KWETSBAAR

De bekende theoloog en dichter, Okke Jager, schreef vlak voor zijn dood in 1992 een kort gedichtje. Hij was toen ernstig ziek. Het heet, *Hoe kostbaar is een kwetsbaar mens*. Het gaat zo:

*Verraadt ons aller angst zich niet
in wie het leven weerloos liet?
De glasglans stemt de blazer mild
De kaarsvlam vormt de hand tot schild.
De krokus wijst beton zijn grens.
Hoe kostbaar is een kwetsbaar mens*

Deze woorden raken me, temeer omdat ik beseft dat ze geschreven zijn door iemand die weet dat hij niet lang meer te leven heeft. Juist tegen de achtergrond van het einde van zijn leven, weet Okke Jager de kwetsbaarheid en tegelijkertijd de kostbaarheid van het leven zo ontroerend te verwoorden. Ook beschrijft hij de kracht die in de kwetsbaarheid schuilt: 'de krokus wijst beton zijn grens.' In onze stad zie je op talloze plaatsen dat er tussen steen en beton onkruid groeit en zelfs bloemen bloeien. Met dit beeld laat hij zien dat het groen niet klein te krijgen is, maar opduikt daar waar je het niet zou verwachten. Het is voor Okke Jager een teken van hoop geweest te midden van de harde realiteit van ziekte en dood.

Aan dit gedicht moest ik denken in de voorbereiding van de vieringen van de *Stille Week*, van zondag 13 tot en met zaterdag 19 april. In die dagen volgen wij Jezus op zijn weg van lijden en sterven. We lezen de Bijbelgedeelten die Hem in al zijn kwetsbaarheid tonen: een man van smarten. Tegelijkertijd zien we dat er in zijn kwetsbaarheid ook kracht schuilt. Het is de kracht van de liefde, de kracht van de overgave aan God, waarmee harten van beton kunnen worden opgebroken.

Mag in de *Stille Week* deze kwetsbare en kostbare mens, Jezus van Nazareth, onze harten raken, opdat wij onszelf leren zien als kwetsbare mensen, die kostbaar in Gods ogen zijn!

DOOPDIENST

Op zondag 13 april *Palmzondag* zal de Heilige Doop bediend worden aan Noah Joaquín Charmanand Choenni, zoon van Nishchal Choenni en Roshana Bihari, Loudonstraat 36, 2593 RX. Ook zal Melle worden gedoopt, zoon van Marieke Appelboom, Pijnacker Hordijkstraat 91, 2593 HC. We wensen de doopouders, hun familie en vrienden samen met de gemeente een feestelijke dienst toe. De kinderen die op 13 april de doopdienst bezoeken, worden van harte uitgenodigd om deel te nemen aan de nevendienst. Onder leiding van Maartje Müller zullen zij dan palmpasentokken maken.

GENERALE SYNODE

Op donderdag 24 en vrijdag 25 april ben ik afwezig in verband met de vergaderingen van de *Generale Synode* die in Lunteren worden gehouden. Ds. Berit Bootsma zal dan voor mij waarnemen.

VIERINGEN STILLE WEEK

Elders in *Samenspel* vindt u het overzicht van de vieringen die gedurende de *Stille Week* in onze kerk gehouden worden: op *Witte Donderdag*, *Goede Vrijdag* en *Stille Zaterdag*. Aan de viering van *Witte Donderdag*, op 17 april 19.30 u zal worden meegewerkt door het Gregoriaans koor *De Boskant* onder leiding van Winfried Verweij. Het koor zingt in deze dienst het *Kyrië* en het *Gloria*, evenals de twee liederen die onderdeel zijn van het tafelgebed: het *Heilig, heilig, heilig* en *Lam Gods dat wegneemt de zonden dezer wereld*. Naast de liederen die door het koor ten gehore worden gebracht, zingen we de psalmen en gezangen van *Witte Donderdag*.

TENSLOTTE

Graag wil ik u, mede namens Wim, hartelijk bedanken voor de mailtjes, de telefoontjes, de kaarten en de bloemen die we van u mochten ontvangen bij onze verhuizingen naar ons nieuwe appartement. Het was hartverwarmend!

Met een hartelijke groet,
ds. Ruud Stiemer

Gemeente(mee)leven

- Diverse gemeenteleden zijn de laatste maand(en) opgeschrikt door een slecht bericht over een naaste. Laten we om troost en kracht bidden voor hen die ziek zijn, maar juist ook voor allen die om hen heen staan. Familieleden die soms machteloos moeten toezien bij het lijden van een geliefde.
- Sieuwerd, Engelen, Xander en Theunis van der Zwaag verhuizen binnenkort naar Friesland. Het is een diep gekoesterde wens van hen beiden die in vervulling gaat. We zullen hen missen, maar wensen hen bovenal veel zegen toe bij deze nieuwe fase in hun leven.

IN MEMORIAM - TRUUS VAN DAM

Op zondag 2 maart jl. is op 87-jarige leeftijd overleden, Truus van Dam. Ze werd op 22 februari 1927 geboren in Leiden. Ze volgde de opleiding verpleegkunde in het diaconessenhuis aan de Witte Singel. Daar woonde en werkte ze geruime tijd. Toen verhuisde ze naar Voorburg en raakte ze betrokken bij de *Christus Triumfatorkerk*. Ze heeft in deze periode onder meer meegewerkt in het kindernevendienstteam. De afgelopen acht jaar woonde ze in verzorgingshuis *De Mantel* in Voorburg. Hoewel ze laatste jaren niet meer in de kerk kwam, voelde ze zich sterk verbonden met onze gemeente.

In haar leven heeft ze veel steun gehad aan haar geloof. Ze liet geen kans voorbij gaan om daarover met anderen te praten. Een van de Bijbelgedeelten die haar in het bijzonder aansprak, was psalm 103. In de berijming van deze psalm klinken de woorden, 'De mens is aan het sterven prijsgegeven, gelijk het gras kortstondig is zijn leven' en 'Maar, 's Heren gunst zal over die Hem vrezers in eeuwigheid altoos dezelfde wezen.' In dit geloof heeft ze geleefd en hierin is ze ook gestorven. De woorden uit deze psalm stonden ook centraal in de afscheidsplechtigheid die op maandag 10 maart plaatsvond op de Oosterbegraafplaats in Voorburg. We wensen haar broer en schoonzus, hun kinderen, kleinkinderen en de verdere familie van harte Gods nabijheid toe.

BerichtenBus

VASTEN EN DISCIPLINE

In de preek op 9 maart, die u als meditatie in dit nummer van *Samenspel* kunt lezen, had ik het over vasten. Een periode waarin je bewust sober leeft en dingen nalaat, om tijd over te houden voor bijvoorbeeld stilte. Door hier zelf mee bezig te zijn, kom ik er meer en meer achter dat dit een kwestie van discipline is. Iedere keer moet ik mezelf er toe zetten me te houden aan wat ik met mezelf en

a(A)nderen heb afgesproken. Gewoon maar doen en niet toegeven aan mijn normale gewoonten. Het verwondert me hoeveel die discipline mij oplevert. Ik voel me meer met God verbonden alleen al door meer met Hem en zijn Woord bezig te zijn. Eigenlijk doe ik mezelf dus tekort als ik zeg dat ik geen tijd heb om even Bijbel te lezen of te bidden. Het is een ontnuchterende constatering. Vandaar dat ik het tijd vind voor een goed voornemen: ook na Pasen meer tijd inruimen voor God.

PERMANENTE EDUCATIE

Vroeger was het zo dat predikanten eens in de vijf jaar drie maanden met studieverlof mochten. Dit systeem is nu vervangen door de permanente educatie. Een ingewikkeld systeem, dat ik ook nog niet helemaal doorgrond. Maar gevolg is dat er heel interessante cursussen geboden worden. Dit voorjaar volg ik een cursus over *preken*. Samen met collega's uit het hele land verdiep ik mij in de kunst van het preken. We begonnen bijvoorbeeld met de vraag: "Waarom vind jij het nodig dat mensen naar jou luisteren? Wat is de urgentie van jouw boodschap?" Een heel nuttige vraag die de boel op scherp stelt.

Ik hoop dat ik, en dus ook u, de vruchten plukken van deze cursus. Mocht u een keer een vraag hebben over een preek of verbeterpunten hebben: voel u vrij om mij na de dienst even aan te schieten. Ik vind het altijd fijn om terug te horen wat een preek met mensen gedaan heeft (of niet gedaan heeft).

ZOON VOOR IRMA PIJPERS

Op 22 februari is Irma Pijpers (mijn studievriendin en regelmatig gastvoorganger in onze gemeente) bevallen van een zoon: Martinus Gregorius Franciscus. Het gaat goed met moeder en zoon en de rest van het gezin. Mocht u een kaartje willen sturen, het adres is: Evenaar 290, 2408 NE Alphen a/d Rijn

DRUKKE MAAND

Zoals u in dit nummer kunt lezen, is het een drukke maand. Naast de *Goede Week* worden er nog diverse andere activiteiten georganiseerd. In het bijzonder wil ik de ontmoetingsochtend en -avond en de lezing op 8 april bij u aanbevelen.

PASEN

We leven toe naar Pasen. De dag dat we vieren dat we met Jezus mogen opstaan uit alles wat ons leven donker maakt en wat ons angstaanjaagt. "Sta op!" zo klinkt het. Ik wens u toe dat deze boodschap voor tot leven mag komen in de komende tijd.

Met hartelijke groet,
ds. Berit Bootsma

Collecten

totaal februari: totaal € 2.050,24

Diaconie € 225,62
Kerk in Actie € 102,00
Kerk € 366,12
Wijkkas € 377,79

Jansen/Joziase € 111,40
Exodus € 124,05
Deurbus/kaarsen € 743,26

De collecten in de veertigdagentijd staan alle in het kader van het werk van Kerk in Actie, die samen met partnerorganisaties wereldwijd in beweging komt om de kwaliteit van leven van veel mensen te verbeteren.

ZONDAG 6 APRIL:

Eenzaam in Nederland - straatpastoraat voor dak- en thuislozen

Op straat leven is een stressvol bestaan. Een voortdurende zoektocht naar eten, kleding, geld en een slaapplek. In plaatsen als Amsterdam en Wageningen zijn inloophuizen en straatpastoraat een goede aanvulling op de gemeentelijke hulp. Een plek voor rust, ontmoeting en bezinning is voor deze groep Nederlanders geen luxe maar pure noodzaak.

ZONDAG 13 APRIL:

Steun de boeren - duurzame landbouw in Burkina

Faso

Het klimaat verandert en in Burkina Faso weten ze daar alles van: de droge tijd duurt veel langer, maar de harde regen slaat soms de oogst kapot. Onder de naam *ODE (Office de Développement des Eglises Evangéliques)* werken tien kerken samen aan duurzame landbouw en organisatie van boeren. Zij ondersteunen de boeren zodat zij betere prijzen krijgen. Irrigatie, waterputten, zaaigoed, meststoffen en microkredieten hebben al veel boeren en boerinnen blijvend geholpen.

ZONDAG 20 APRIL: *Help JOP het paasverhaal door te vertellen* - collecte Jeugdwerk

God die mens werd, stierf en weer opstond uit liefde voor ons. Een prachtig verhaal van hoop en nieuw leven. JOP zet zich in om kinderen en jongeren te bereiken met dit evangelie. Met allerlei materialen en activiteiten worden jongeren geholpen bij het ontdekken van de waarde van het geloof in hun leven.

Stichting Present helpt Hagenaars in nood. Bijvoorbeeld met tuinieren, een woning opknappen, verhuizen of een gezellige middag in een verzorgingshuis. Door de inzet van 120 groepjes vrijwilligers (o.a. uit kerken) worden mensen geholpen. In 2011 deden we dat als *CTK* op startzaterdag. U kunt zich nog altijd aansluiten door vrijwilliger te worden en/of *Present* financieel te steunen! Meer weten? Vraag één van de diakenen of kijk op: www.presentdenhaag.nl.

ZONDAG 27 APRIL: *Een lied van geloof* - collecte Eredienst en Kerkmuziek

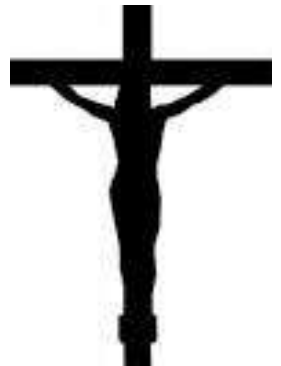
Kerkmuziek is al zo oud als de eredienst zelf. Al in het oude Israël werd gezongen en gemusiceerd in de samenkomsten. En dat gaat tot op de dag van vandaag door. Dankzij bijvoorbeeld een nieuw liedboek. Maar ook dankzij goed opgeleide musici, enthousiaste kerkkoren en gemeenteleden die zich met liturgie bezighouden. Vandaag wordt er gecollecteerd voor die activiteiten die dienend zijn aan de eredienst en kerkmuziek.

Van God los?

Zou ik het kunnen? Leven als een amoreel, egoïstisch wezen. Als een arrogante klootzak die zich van niemand iets aantrekt. Van God los en nog meer van de wet. Door de wereld trekkend en een spoor van dood en verderf achterlatend. Een babylijkje dumpen in een plastic zak, gewelddadige overvallen plegen, mezelf oplazen in een volle trein, half Oekraïne bezetten, homo's en lesbiennes veroordelen tot levenslange gevangenisstraf. Wreedheden waar ik mijn hand niet voor omdraai. Zou ik daar toe in staat zijn? Misschien niet alles, maar één van deze wreedheden?

Helaas, er zijn mensen die het doen. We zien deze verhalen dagelijks op het journaal. Wat brengt mensen ertoe om zich zo te gedragen?

Maakt macht zo egoïstisch? Geloof zo blind? Angst zo moordlustig?

VERBOND MET GOD

Dat is de wereld waarin wij leven. Wat een sombere gedachte hè? Of is er hoop? Ja, er is hoop. Voor iedereen. Ook voor mensen die zulke misdaden tegen mensen en de mensheid begaan. Dat is wat Pasen ons leert: de kracht van vergeving. Zo sterk doordat Jezus voor ons stierf. Jezus deed het omgekeerde van iemand vermoorden: zelf sterven, zodat de ander kan leven. We kregen daarmee een verbond met God. Hij verlost ons van onze zonden, groot en klein.

BROEDERMOORD

Wat zegt dat over ons christenen? Welke verantwoordelijkheid geeft dit ons? Misschien kunnen wij anderen helpen om op het rechte pad te blijven, of ze in laten zien dat ieder mens recht heeft op vrijheid. En, kunnen we anderen ook vergeven? Andermans zonde, groot of klein? Een mooi voorbeeld uit de Bijbel is het verhaal van Jozef. Zijn broers willen hem vermoorden, maar het lot brengt hem in Egypte en maakt van hem een machtig man. Hij zou gemakkelijk wraak op zijn broers kunnen nemen voor wat ze hem hebben aangedaan. Maar, hij vergeeft het ze: broedermoord.

EEN BEGIN MAKEN

Het klinkt allemaal mooi, maar zou u het kunnen? Zou ik het kunnen? Stel dat iemand mijn kind opzettelijk iets aandoet. Kan ik hem of haar dat vergeven? Ik weet het niet. Misschien eerst beginnen in het klein. Mijn vriendin vergeven dat ze er niet voor me was toen ik haar nodig had. Mijn zus vergeven dat ze mijn verjaardag vergeten is. Mijn collega vergeven dat hij goede sier gemaakt heeft met mijn idee.

Vergeving kan weer plaatsmaken voor rust, geluk, wie weet misschien wel liefde of genegenheid. Het is niet gemakkelijk. Als dat zo was, zou het niet zo vaak onderwerp van gesprek zijn.

En om mijn eerste vraag te beantwoorden: ik zou het niet kunnen. Vergeven kan ik wel. In elk geval in het klein.

Mirjam Goudart-Jansen

Lentebazar

10 mei Bazar

Na een aantal keren de bazar in november te hebben gehouden, leek het de bazarcommissie goed om het nu weer eens in het voorjaar te doen.

Zaterdag 10 mei a.s. van 10 tot 15 uur kan men zich weer vermaken met het snuffelen tussen vele boeken, cd's, lp's, diverse kunstuitingen (schilderijen, platen, foto's), heel veel kleding zowel voor volwassenen als voor kinderen, schoenen, tassen, sieraden, speelgoed, platgoed (handdoeken enz.). Alles gaat voor zeer schappelijke prijsjes weg. Verder zijn er weer de traditionele mooie handwerkproducten van de handwerkdames verkrijgbaar.

Moe, hongerig en dorstig van het rondkijken (en kopen!) kunt u genieten van koffie of thee met gebak, een drankje, belegd broodje, haring en gebakken vis, of een speciale lentesoep. Tussen snuffelen, eten en drinken door koopt u natuurlijk ook telkens een paar loten voor het rad van fortuin met vele prachtige prijzen.

Een deel van de opbrengst van de bazar gaat naar één of meer goede doelen en de rest wordt gebruikt voor het opknappen van de kerk en het interieur.

Iedereen is van harte welkom, hoe meer mensen hoe meer vreugd!

Zet het in uw agenda: 10 mei BAZAR (en vrijdag 9 mei helpen bij de opbouw).

Wouter Müller

Inspiratie

In deze veertigdagentijd bestaat de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten rond het thema *Inspiratie*. Aan de hand van enkele fragmenten van een dvd, willen we daarover met elkaar in gesprek gaan.

Vragen als : Wat versta je onder inspiratie?
Voel jij je geïnspireerd?
Mogelijke bronnen van inspiratie, enz.

Er zijn twee bijeenkomsten gepland om zoveel mogelijk mensen de gelegenheid te geven er één bij te wonen.

- donderdagavond 3 april, van 19.45 u tot 22 u
- woensdagmiddag 9 april, van 14.15 u tot 16.30 u

Op de zondagen voorafgaand aan de genoemde data zal in de hal een flapover staan waarop u zich kunt inschrijven. Verder kunt u zich opgeven bij:

Bert Dekker: a.dekker@solcon.nl of bij
Kia Korteweg: kiakorteweg@gmail.com - tel. 070-3479430

Hartelijk welkom! We zien uit naar inspirerende bijeenkomsten!

Veertigdagentijd

Zoek de stilte – ontdek wat je beweegt

De veertigdagentijd is de periode voor Pasen. Het is een tijd van inkeer, bezinning en gebed. Dit jaar is het thema 'Zoek de stilte - ontdek wat je beweegt'.

Op weg naar Pasen staan we stil bij wat ons beweegt. We bezinnen ons op ons leven, maar ook hoe we met onze medemens omgaan. In de kerk doen we dat door te collecteren voor de doelen van *Kerk in Actie*, een project voor de kinderen en aandacht voor deze speciale periode in de preek.

De uitdaging is om niet alleen op zondag toe te leven naar Pasen. Juist elke dag zouden we een moment moeten kunnen vinden om stil te staan bij ons geloof en bij Pasen. Doe dat dit jaar eens door de stilte te zoeken. Dan kan met bezinning en gebed, door elke dag 10 minuten stil te zitten en stil te zijn of er juist eens meer voor een ander te zijn. We hebben hiervoor een aantal hulpmiddelen, bijv. het leesrooster met voor elke dag een lezing die past bij de tijd van het jaar of de veertigdagentijd app.

BIJBELLEESROOSTER IN DE VEERTIGDAGENTIJD

(De zondagen staan apart omdat we elke zondag vieren dat Jezus is opgestaan en we dan dus niet hoeven te vasten)

dag

24 maandag	31 maart	Psalm 125	Bescherming
25 dinsdag	1 april	Matteüs 24: 1-14	Wachten op goed nieuws
26 woensdag	2 april	Matteüs 24: 15-28	Sta klaar
27 donderdag	3 april	Matteüs 24: 29-42	Les van de vijgenboom
28 vrijdag	4 april	Matteüs 24:43-51	Verwachting
29 zaterdag	5 april	Matteüs 25:1-13	Oliecrisis
*zondag	6 april	Psalm 143	<i>Gebed om leven</i>
30 maandag	7 april	Matteüs 25:14-30	Talentedjacht
31 dinsdag	8 april	Matteüs 25:31-46	Scheiding
32 woensdag	9 april	Matteüs 26:1-16	Goede en slechte daden
33 donderdag	10 april	Matteüs 26:17-30	Bijzondere maaltijd
34 vrijdag	11 april	Matteüs 26:31-46	Wakker geschud
35 zaterdag	12 april	Matteüs 26:47-56	Beantwoord geweld niet met geweld
* zondag	13 april	Matteüs 26:57-75	<i>Wie is Jezus?</i>
36 maandag	14 april	Matteüs 27:1-14	Getuigenissen
37 dinsdag	15 april	Matteüs 27:15-26	Welke Jezus kies je?
38 woensdag	16 april	Matteüs 27:27-44	Spot
39 donderdag	17 april	Matteüs 27:45-56	Schreeuw in het donker
40 vrijdag	18 april	Psalm 22	Verlatenheid
* zaterdag	19 april	Matteüs 27:57-66	<i>Met het oog op de opstanding</i>
* zondag	20 april	Matteüs 28:1-15	<i>Waar is Jezus?</i>

DOWNLOAD DE VEERTIGDAGENTIJD-APP VAN KERK IN ACTIE!

Voor gemeenteleden met een smartphone of tablet heeft *Kerk in Actie* iets nieuws: de handige en inspirerende veertigdagentijd-app. Deze app leidt je door de veertigdagentijd met inspirerende teksten, gebeden, foto's of praktische tips. Het is een handig middel om jezelf aan te sporen om je dagelijks te bezinnen op het leven en het volgen van Jezus in het dienen van de naaste.

In de veertigdagentijd bereiden we ons voor op het Paasfeest. Het is een tijd van bezinning en versobering, een tijd om de stilte te zoeken terug te keren naar God. Om van daaruit in beweging te komen voor de ander. Deze app helpt je om in de veertigdagentijd ook echt tijd te vinden om hiermee bezig te zijn. Download de app en doe je veertigdagentijd met *Kerk in Actie*. Kijk op www.kerkinactie.nl/40dagagentijdapp_

Filmavond

Vrijdagavond 11 april is alweer de laatste filmavond van dit seizoen. Deze keer zullen we met elkaar de film: *Das Leben der Anderen* bekijken. Volgens Belinda van de Graaf in *Trouw* is het een lofzang op degenen die mens durven zijn.

Oost Berlijn, 1984. De bevolking wordt onderdrukt door de geheime politie, de Stasi. Hun doel: alles te weten komen. Stasi agent Wiesler (Ulrich Mühe) krijgt de opdracht om de succesvolle Gerog Dryman (Sebastiaan Koch) en zijn geliefde de actrice Christa-Maria Sieland (Martina Gedeck), dag en nacht af te luisteren. Plichtsgetrouw voert hij zijn taak uit. Hoe meer hij echter hun leven wordt ingezogen hoe moeilijker hij zijn afstandelijkheid weet te bewaren. Ook in deze tijd nog een actueel thema dat allerlei vragen op roept om met elkaar over na te praten.

Om 19.30 u staat de koffie weer klaar en napraten doen we met een hapje en een drankje. We vragen een vrijwillige bijdrage voor de onkosten en ontmoeten jullie graag op vrijdagavond 11 april aanstaande, boven in de kerkenraadkamer.

Jacqueline Eshuis
en Miriam Busse

Geld & Goed

In gesprek over onze financiële waarden

Dinsdag 8 april 2014, 19.45 uur, *Christus Triumfatorkerk*.

Georganiseerd door *Oecumenisch beraad Haagse Hout & Oikocredit*.

Het kapitalistisch systeem zit in onze genen. Kan het ook anders?

Kom in gesprek met theoloog en journalist Arjan Broers - schrijver van het boek *Geld & Goed* - over de achtergrond van de crisis, de waarden achter het kapitalistische systeem, de plaats van geld in de maatschappij en in ons leven. Hij presenteert in zijn boek Oikocredit als voorbeeld van een financiële organisatie die niet de winst, maar de mensen voorop zet, en het in zakelijk opzicht goed doet. Oikocredit is één van de grootste financiers van de microkredietsector in ontwikkelingslanden. Oikocredit biedt ondernemende mensen de kans om zelf een beter bestaan op te bouwen.

Vertegenwoordigers van de vijf kerken van het *Oecumenisch beraad* en Gert van Maanen, oud-bankier en voormalig directeur Oikocredit, leveren hun

bijdrage.

Vanaf 21.30 uur wordt er een fairtrade drankje geschonken.

Van Zondag tot Zondag

In deze rubriek vindt u nadere informatie over de vieringen in de komende periode. Over de ontbrekende zondagen is geen nadere informatie bekend. Een volledig (beknopt) overzicht van de kerkdiensten vindt u op de volgende bladzijde.

Zondag 30 maart is er een gezamenlijke dienst met de PERKI. Het koor van PERKI, *Nafiri*, zal zingen en we zullen met elkaar het geloof vieren. Het thema van de dienst is: *'Mensen van de Weg'*. De allereerste christenen werden *'Mensen van de Weg'* genoemd. Zijn wij dat nog steeds? De voorgangers in deze dienst zijn ds. Marla Huliselan en ds. Berit Bootsma

Zondag 13 april, Palmvasen, zal de Heilige Doop bediend worden. De kinderen in de kerk zullen tijdens de nevendienst palmvasenstokken maken.

Donderdag 17 april, Witte Donderdag, vieren we met elkaar het Heilig Avondmaal. In het delen van brood en wijn gedenken en vieren we het verlossend lijden van Jezus Christus onze Heer. Muzikale medewerking wordt verleend door het Gregoriaans koor *'De Boskant'*. Aanvang: 19.30 u.

Vrijdag 18 april is er in zorgcentrum *Bezuidenhout* een viering met Heilig Avondmaal. Deze viering is vrij te bezoeken voor iedereen uit het huis, maar ook uit de gemeente. Mocht u op *Witte Donderdag* niet naar de kerk kunnen, maar toch graag het Heilig Avondmaal willen vieren, dan bent u van harte welkom. De viering begint om 15 u in de 'huiskamer' op de 3^e verdieping van het verzorgingshuis. Voorganger is ds. Berit Bootsma

Goede Vrijdag, 18 april, is er om 19.30 uur een dienst waarin we stil staan bij het lijden van Christus. We lezen het verhaal van Jezus' laatste uren op aarde. We zingen en bidden en horen Gods klacht over ons heen komen.

Stille Zaterdag, 19 april, wordt de paaswake gehouden. De nacht waarin het licht van Christus weer gaat stralen en wij de boodschap van de opstanding van onze Heer aangezegd krijgen. Tevens zal er in deze dienst ruimte zijn voor de doopgedachtenis en het ontvangen van een persoonlijke zegen. De aanvang is om 21 u.

Zondag 20 april, Eerste Paasdag is het thema van de gezinsdienst 'Sta op!' Met Pasen vieren we dat we niet bij de pakken neer hoeven te zitten, maar mogen opstaan. In beweging komen voor Jezus en de toekomst die Hij voor ons geopend heeft. Aan de dienst zal het Engelen Brass Quintet haar medewerking verlenen.

Zondag 27 april, de tweede zondag van Pasen (de paastijd loopt van de Eerste Paasdag tot aan Pinksteren). We lezen hoe de leerlingen verbijsterd zijn over alle gebeurtenissen (Johannes 20 : 15-31). We maken kennis met de ongelovige Thomas, die mis-schien wel helemaal niet zo ongelovig is...

Bedankt

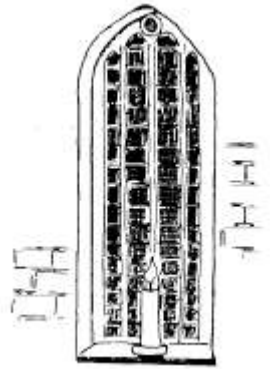
Dhr. en mevr. Bosma, Laan van N.O.Indië 212, willen de gemeente bedanken voor de bloemen die zij uit de kerk mochten ontvangen. Ze waren aangenaam getroffen door dit gebaar. Temeer omdat ze zichzelf niet tot de kring van actieve gemeenteleden rekenen.

Kerkdiensten

Een beknopt overzicht. Voor nadere informatie zie de rubriek *Van zondag tot zondag*.

Elke zondag crèche en kindernevendienst

<u>april:</u>			<u>voorganger:</u>	<u>organist:</u>
zo	6	10.00 u	ds. Roel Bosch	Christian Hutter
zo	13	* 10.00 u	ds. Ruud Stiemer	Hilbrand Westra
do	17	19.30 u	ds. Ruud Stiemer	Christian Hutter
vrij	18	19.30 u	ds. Berit Bootsma	Arie Kraaijeveld
za	19	21.00 u	ds. Ruud Stiemer	Jan Korenhof
zo	20	10.00 u	ds. Berit Bootsma	Arie Kraaijeveld
zo	27	10.00 u	ds. Berit Bootsma	niet bekend

* 13 april: de *Werkgroep Wereldwinkel* is met een stand aanwezig in de hal van de kerk.

Overige diensten

Vrijdag 18 april is er in Zorgcentrum Bezuidenhout een viering met Heilig Avondmaal.

Doopzondagen in 2014

DE EERSTKOMENDE DOOPZONDAG IS:
13 april ds. Ruud Stiemer (Palmzondag)

EN VERDER:

15 juni	- ds. Berit Bootsma
31 augustus	- ds. Ruud Stiemer
12 oktober	- ds. Ruud Stiemer
7 december	- ds. Berit Bootsma

... en van een van deze mogelijkheden gebruikmaken dan kunt u (graag minimaal vier weken van tevoren) contact opnemen met de desbetreffende voorganger.

Giften

Ontvangen via ds. Berit Bootsma:

- € 10 voor de wijkkas
- € 20 voor het verjaardagsfonds

Hartelijk dank!

Agenda

(Voor zover niet anders is aangegeven vindt één en ander plaats in de Christus Triumfatorkerk)

Elke donderdag van 13.30 - 16.00 u: Handwerkclub

Elke vrijdag van 13 tot 14 u spreekuur ds. R.E. Stiemer

Elke vrijdag om 18 u: Maaltijdproject.

maart:

31 19.30 u Informatie over Taizé-reis - zie pag. 24

april:

- 1 19.45 u Moderamen
- 2 20.00 u Pastoraal overleg wijkouderlingen *Duinzichtkerk-CTK-Vredeskapel*
- 3 19.45 u Ontmoetingsbijeenkomst. Thema 'inspiratie' - zie pag. 12
- 3 20.00 u Gespreksgroep *Geloven* (bij één van de deelnemers thuis)
- 4 14.00 u tot 20.00 u - Bazar *Noorderkerk* - zie pag. 26
- 5 10.00 u tot 14.00 u - Bazar *Noorderkerk*
- 8 19.45 u Oecumenische lezing *Geld en Goed* - zie pag. 14
- 9 *Kopij Samenspel*
- 9 14.15 u Ontmoetingsbijeenkomst. Thema 'inspiratie' - zie pag. 12
- 9 20.00 u Belijdeniscatechese
- 10 19.45 u Kerkenraad
- 11 20.00 u Filmavond - zie pag. 14
- 15 18.30 u Eetgespreksgroep (bij één van de deelnemers thuis)
- 16 19.30 u Bijbel- / Gebedskring o.l.v. ds. Ruud Stiemer
- 19-20 22.00 u tot 6.00 u - Nacht van de Hoop - zie pag. 23
- 23 20.00 u Belijdeniscatechese
- 24 10.00 u Bijbelkring o.l.v. ds. Berit Bootsma
- 24 20.00 u Gespreksgroep *Geloven* (bij één van de deelnemers thuis)
- 29 20.00 u Commissie *Doortocht* - zie pag. 20

10 mei - Lente Bazar

Goed idee ...:

- zet in je agenda

- ga alvast geld en goederen sparen

Kringloop

Leuk hè, die kringloopwinkels. In Den Haag en omgeving zijn er tegenwoordig nogal wat en sommige zijn mooi en ruim, terwijl andere niet onderdoen voor een grote bazar. Hoe dan ook, je snuffelt er voor je plezier in rond. Ook kun je als je spullen hebt die nog goed zijn, maar die je niet meer gebruikt en die je eigenlijk in de weg staan, daar kwijt; wellicht doe je een ander er nog een plezier mee. De verleiding om wat anders voor een habbekrats op de kop te tikken is overigens groot .....

Zo worden dingen die eerst nieuw waren tweedehands, dan vaak derdehands, etc. Uiteindelijk komen ze terecht op een vrijmarkt of op een bazar. De huidige trend is gelukkig dat ook bij de fabricage van diverse producten materiaal wordt hergebruikt: glas, papier, blik, plastic, elektronica, auto's, schepen, etc. Recyclen is een prima systeem, want daarmee wordt de uitputting van grondstoffen een beetje afgeremd.

Nu ik het er toch over heb, moet het hoge woord er maar meteen eruit; de waarheid moet eindelijk eens gezegd worden: *kerkmensen zijn kringloopmensen, gerecycled. Maar* alle voetballers zijn dat ook, net als bankdirecteuren, gevangenen, Indianen, vissers, boeddhisten, pubers, begonia's, pinguïns en baby's. Ook de 'dode' natuur bestaat uit hergebruikt spul: water, papiergeld, wolken, zand, dobbelstenen, goud, rotsen. Kortom: alles en iedereen op deze wereld en ook de aarde zelf is gemaakt van zoveelstehands grondstoffen, dus samengesteld uit materie die al meerdere keren dienst heeft gedaan. Alles maakt deel uit van een grote kringloop.

Het heeel was na z'n spectaculaire onstaan spikslinternieuw. Het recyclen is begonnen nadat de eerste grote, zware ster een supernova werd, een fenomeen dat in de vorige column ook een rol speelde (*Krabnevel*). Een supernova ontstaat als een forse ster - tien tot twintig keer zo groot als onze eigen zon - aan het eind van z'n leven in elkaar ploft en een groot deel van de materie waaruit hij bestaat de ruimte inslingert. Zo'n grote plof is het gevolg van het feit dat in het binnenste van sterren kernfusie van waterstof plaatsvindt, net als bij de explosie van de H-bom, maar dan heel erg lang.

Kernfusie is een langdurige, betrouwbare bron van energie. Maar toch houdt ook dat een keer op. Op een zeker moment is alle waterstof opgebruikt en bij erg zware sterren worden onder extreem hoge druk en onvoorstelbaar hoge temperatuur steeds zwaardere elementen gevormd: zoals helium, koolstof, lood en zelfs uranium. Als zo'n gigantisch hemellichaam deels explodeert, komt een groot deel van dat materiaal in één klap vrij en uit dat wegvliegende 'puin' vormen zich na lange tijd weer nieuwe sterren en planeten. Na die eerste supernova zijn er nog ontelbaar vele gevolgd en steeds kwamen er weer nieuwe grondstoffen voorhanden.

Het komt er dus op neer dat onze aarde met alles wat daarop is, is gevormd uit sterrenstof. Elk atoom in ons lichaam is van oorsprong in het binnenste van een ster ontstaan en heeft sindsdien een lange reis door het universum gemaakt, is wellicht weer deel van een andere ster geweest en is uiteindelijk op aarde terecht gekomen. Daar heeft het deel uitgemaakt van van alles en nog wat. Elk heeft zijn eigen reis achter de rug en zijn eigen geschiedenis meegemaakt. Ze kunnen uit alle richtingen zijn gekomen. In het heden hebben vele elkaar gevonden in dat ene lichaam dat op onverklaarbare wijze ook leven in zich bergt ..... en dat ben ik.

Het is aan te nemen dat een paar miljard atomen van de ontelbare die mijn lijf bevat, eerder hebben toebehoord aan bijvoorbeeld Hugo de Groot of Dzjengis Khan. Onder de luchtatomen die ik nu inademen zijn er ongetwijfeld die ook al eens ingeademd zijn door Floris V, door een eskimo of door Elsje Christiaens, het gewergde Deense meisje, door Rembrandt vereeuwigd in de aangrijpende tekening hiernaast.

Om een idee te hebben hoe klein een atoom is, doen we een gedachte-experiment. Stel dat we op een mooie dag alle inwoners van Den Haag vragen naar het strand te komen. En zowaar, ze komen, alle 510.000. Met wat gedoe stellen we ze op in één lange rij, schouder aan schouder: groot, klein, jong, oud, allochtoon en autochtoon.

Elsje Christiaens

Een hele klus, maar het lukt. Dan gaan we die kilometerslange rij verkleinen, en verkleinen en nog meer verkleinen, tot elke Hagenaar zo groot is als een atoom. En wat blijkt: de lange lange rij kan zich verstoppen achter een mensenhaar!

Atomen zijn dus uiterst klein, maar ze lijken wel het eeuwige leven te hebben. Ze vervullen tijdens hun lange leven de ene functie na de andere. Sommige hebben we maar kort te gast in ons lichaam, zoals die in bloed- of huidcellen. Als die cellen afsterven, komen de atomen daarvan weer vrij om weer wat anders te gaan doen. Andere atomen gaan lang met ons mee, maar uiteindelijk, als we de laatste adem hebben uitgeblazen, gaan ook zij weer huns weegs. Later, veel later, komen 'onze' atomen wellicht terug in een torretje, in een zandkorrel of in een dauwdruppel.

Maar wat blijft er dan over van het scheppingsverhaal? Dat blijft overeind, in zijn volle breedte en in al z'n poëtische schoonheid.

Prediker zei het al: .... *alles is uit stof ontstaan en alles keert terug tot stof*. Hij was een man met ervaring en wijsheid, maar hij kon toen nog niet bevroeden dat het 'stof' waarover hij sprak in werkelijkheid 'sterrenstof' is. Ik vind het een geweldige gedachte dat wij allen kinderen van de kosmos zijn en dat wij geweven zijn van hemels garen....

Ook zei hij: *Wat er was, zal altijd weer zijn, wat er is gedaan, zal altijd weer worden gedaan. Er is niets nieuws onder de zon*. Wat hij toen nog niet kon weten, was dat de zon zelf nooit echt nieuw geweest is, want ook de zon bestaat uit hergebruikte atomen.

Toch zal deze kringloop ooit doorbroken worden. Al het gebruikte en hergebruikte zal vergaan en vervangen worden door iets geheel nieuws. Hoe dat kan? Daar heb ik geen flauw idee van, maar het zal met geen naam te benoemen en met geen pen te beschrijven zijn. Zoals in Openbaringen staat: *Hij die op de troon zat zei: 'Alles maak ik nieuw!'* Een nieuwe schepping is op komst. Herschepping. Recreatie.

RECREATIE

Wij zagen het aan de bomen toen wij
vanmorgen ontwaakten,
aan de hoge bomen
rondom het huis.

En wij hoorden het, overal om ons heen:
het was met geen naam te benoemen,
het was met geen pen te beschrijven,
het was als met handen te tasten.

De wind was gaan liggen,
de honden waren weg,
de zee was niet meer.

En wij hebben elkaar omarmd,
zwijgend, maar met gebaren van vreugde.

En onze ogen fluisterden:
eindelijk, het is er eindelijk,
het is er onomwonden.

Adriaan Sala

Paasmorgen

*O Heer! Wat een morgen
toen Gij vol majesteit het graf verliet
dat uw gemarteld lichaam had geborgen
en eng'len juichten in een overwinningslied!*

*O Heer! Wat een morgen
toen wachters vol ontzetting zijn gevlucht
en zij het wonder achter leugentaal verborgen
en voordeel trokken uit hun vals gerucht.*

*O Heer! Wat een morgen
toen vrouwen stonden bij het open graf
en vol van schrik hun aangezicht verborgen
totdat een engel hen uw boodschap gaf.*

*O Heer! Wat een morgen
toen Gij Maria Magdalena hebt gezocht,
haar hebt verlost van twijfel en van zorgen
en zij U als Levende aanschouwen mocht!*

*O Heer! Wat een morgen
toen Petrus uw vergiffenis ontving
waar hij zich in zijn wanhoop dacht verwerpen
om zijn drievoudige verloochening.*

*O Heer! Wat een morgen
wanneer Gij zegt: "De dood is er niet meer!"
en ik, voor eeuwig in uw hart geborgen,
zal ingaan tot de vreugde van mijn Heer!*

Nel Benschop

Van de commissie 'Doortocht'

De commissie 'Doortocht' is samengesteld uit leden van de Christus Triumfatorkerk en de Kruispuntgemeente. Samen hebben zij een programma samengesteld tot aan de sluiting van Kruispunt op 22 juni aanstaande. In het programma staan activiteiten die gericht zijn op onderlinge kennismaking en het leren kennen van elkaars tradities.

Op 23 februari heeft voor het eerst een delegatie van twaalf leden van de Christus Triumfatorkerk de kerkdienst in *Kruispunt* bezocht. Het was een goede kennismaking met de liturgie zoals die in *Kruispunt* gevierd wordt. De verschillen, maar ook de overeenkomsten vielen op. Na afloop was er alle tijd voor de onderlinge ontmoeting bij een kopje koffie.

Er zijn nog twee zondagen gepland waarop een delegatie gemeenteleden vanuit de CTK de kerkdienst in *Kruispunt* zal bezoeken. Het gaat om 6 april en 18 mei. In beide diensten is ds. Roel de Meij Mecima de voorganger. Bent u / ben jij nieuwsgierig en wilt u / wil jij op 6 april of 18 mei mee naar *Kruispunt*? Opgeven kan bij ds. Berit Bootsma

Daarnaast zal op 27 april een delegatie van leden van *Kruispunt* de kerkdienst in de CTK bezoeken.

Er is nog een aantal activiteiten die wij onder uw aandacht willen brengen (al deze activiteiten vinden plaats in *Kruispunt*, Diamanthorst 187).

- Het leerhuis in de veertigdagentijd: woensdag 2 en 9 april. Hierin is aandacht voor de lezingen uit het evangelie naar Matteüs die in deze tijd gelezen worden. De avonden beginnen om 20 u en wordt om 21.15 u besloten met een dagsluiting
- U bent ook van harte uitgenodigd voor de maaltijd op 1^e paasdag, 20 april. Voor iedereen die anders alleen zou zijn of gewoon zin heeft in een gezellige maaltijd is er de gelegenheid om elkaar te ontmoeten en samen te eten. Om 17 u zijn de vespers (avondgebed) en vervolgens is er een drankje en de maaltijd. Opgave bij diaken Adri Fros afros@kpnplanet.nl of de scriba Hans Koster kosterhans@ziggo.nl.

Daarnaast zijn er tal van andere zaken die ons of de stuurgroep van de combinatie bezig houden. Hierbij kunt u denken aan het regelen van een autodienst, het verleggen van wijkgrenzen en het gesprek over de liturgische tradities van onze beide gemeente.

Zo werken we langzaam toe naar 22 juni. Een datum die hopelijk geen einde betekent, maar een doortocht naar een nieuw thuis voor de gemeenteleden van *Kruispunt*. Mocht u in de tussentijd nog vragen hebben dan kunt u zich altijd melden bij ondergetekende.

Met hartelijke groet
namens de commissie,
ds. Berit Bootsma

willen trakteren ... op 18 mei trakteert de Wereldwinkel op koekjes ! Wilt u het dan een weekje later doen?

Team Wereldwinkel

Voor het Voetlicht

Zo nu en dan wordt in een preek of lezing min of meer terloops een naam genoemd van een persoon uit de Bijbel waarvan we ons niet kunnen herinneren dat we die ooit eerder hebben gehoord en die onze nieuwsgierigheid prikkelt. In deze rubriek willen we eens een paar van die namen onder de loep nemen.

ONESIMUS

Indien gij u dus met mij verbonden weet, neem hem (Onesimus) dan op, zoals gij het mij zoudt doen. En, mocht hij u schade berokkend hebben of iets schuldig zijn, breng dat mij in rekening.

Brief van Paulus aan Filémon : 17 en 18

Onesimus was een slaaf van Filémon, een rijke inwoner van Colosse - dat lag in wat nu Turkije is - en een prominent lid van de christengemeenschap aldaar. Nadat hij zijn meester had bestolen, vluchtte Onesimus naar Rome en kwam daar in contact met Paulus, over wie hij vaak had horen spreken. Hij sloot zich aan bij de christelijke gemeente aldaar, maar durfde niet terug te keren naar Filémon. Dieven en weglopers werden in het Romeinse rijk wel voor minder dan wat Onesimus had gedaan, gekruisigd. Zijn diensten waren erg waardevol voor Paulus en die had hem dan ook graag bij zich willen houden, maar kon dat niet maken tegenover Filémon. In die tijd schreef Paulus een brief aan de gemeente in Colosse en vertrouwde die toe aan de gezamenlijke zorg van Tychicus en Onesimus. Die brief bevatte naast andere zaken ook een aanbeveling van de apostel. Hij noemde Onesimus een 'trouwe en geliefde broeder, die één van jullie is' en schrijft verder dat Tychicus en Onesimus hen alles zouden vertellen wat Paulus in Rome was overkomen.

Paulus en Onesimus

Paulus een brief aan de gemeente in Colosse en vertrouwde die toe aan de gezamenlijke zorg van Tychicus en Onesimus. Die brief bevatte naast andere zaken ook een aanbeveling van de apostel. Hij noemde Onesimus een 'trouwe en geliefde broeder, die één van jullie is' en schrijft verder dat Tychicus en Onesimus hen alles zouden vertellen wat Paulus in Rome was overkomen.

Zo maakte Paulus het Onesimus alsnog mogelijk om naar Colosse terug te keren. Maar hij deed meer. Hij gaf Onesimus een persoonlijke brief voor Filémon mee. Terugkerend naar een stad waar het algemeen bekend was dat hij bij zijn vertrek noch christen, noch een eerlijk man was, had Onesimus iemand nodig die instond voor de verandering die in zijn leven had plaatsgevonden en Paulus deed dat zowel in de brief aan de Colossenzen als in de brief aan Filémon. Hij beveelt Onesimus aan, niet meer als slaaf, maar als broeder, niet meer oneerlijk en onbetrouwbaar, niet meer als een onderwerp van minachting, maar van liefde.

Je kunt je voorstellen dat het beroep van Paulus op Filémon niet vergeefs is geweest. Filémon zou meer doen dan Paulus had gevraagd en bij het bezoek dat de apostel later aan Colosse zou brengen, zou hij zowel door Filémon als Onesimus hartelijk verwelkomd zijn.

Het is aardig te weten dat de naam Onesimus 'nuttig' betekent. Daarom zegt Paulus over hem in de brief aan Filémon: "Hij was u destijds niet van nut; nu kan hij echter niet alleen mij, maar ook u goede diensten bewijzen"; een fijnzinnig woordgrapje dus.

Over de reden van Onesimus' vlucht naar Paulus bestaan verschillende opvattingen. Mogelijk wilde Onesimus gebruik maken van een regel uit het Romeinse recht: een slaaf die een vergrijp had gepleegd kon een derde partij om bijstand vragen. Deze persoon kon dan als advocaat van de slaaf optreden. De regel was er om te voorkomen dat meesters hun slaven om het minste of geringste konden afranselen. Het was niet de bedoeling van de slaaf om voorgoed aan zijn meester te ontsnappen, maar om later, wanneer de zaak in goede harmonie geregeld was, weer terug te keren.

SLAVERNIJ IN DE OUDHEID

Een man of vrouw, of een heel gezin, raakte in ernstige financiële problemen. Om aan het geld te komen om de schuld in te lossen, werd hij of zij dan verkocht als slaaf (zie ook Matt. 18 : 23-35). Of een land verloor een oorlog, en dan werd de bevolking door de overwinnaars als slaven in bezit genomen. Het moet vreselijk zijn geweest om op zo'n manier slaaf te worden, maar in die tijd gebeurde het wel. In de samenleving van toen was het normaal dat een slaaf als 'bezit' werd gezien. Je was niet meer van jezelf, je eigenaar mocht met je doen wat hij wilde. Een slaaf was niet meer dan een tafel of een huisdier. Vanaf het moment dat je ge- of verkocht werd, was je met heel je hebben en houden niet meer vrij, niet in je relaties en je tijdsbesteding. Je hele leven was

onderworpen aan de wil van je meester. Ongetwijfeld kon je het goed treffen: er waren natuurlijk ook best mensen die hun slaven goed behandelden. Maar toch: je was en bleef onvrij.

Paulus schrijft dat slaven die christen geworden zijn zich goed moeten gedragen en hun meester moeten dienen. Hij vecht de slavernij zelf niet aan, maar holt het systeem wel uit in het geval van Onesimus. Filémon moet hem nu als broeder gaan behandelen: gelijkwaardig.

Henk Hospes

Nacht van de Hoop

Zin in een nacht vol verhalen, verwondering en beweging? Kom naar de *Nacht van de Hoop* en beleef een unieke paasnacht. In de nacht van 19 op 20 april is in iedere ruimte van het *Humanity House* in het centrum van Den Haag iets te beleven. Er is een keuze uit een divers programma, waarin verschillende kunst disciplines een plek krijgen. Van muziek tot film, van beeldende kunst tot poëzie, dialoog en interactieve installaties. Ieder heel uur is er een centraal moment waarop een speciaal voor de Nacht geschreven verhaal verteld wordt. De sfeer, de thema's en jouw aanwezigheid kleuren de Nacht!

Het thema is dit jaar: *Geven maakt verschil*. Wat heb je te geven? Kan je ook teveel geven? Wat gebeurt er met jou en de ander als je geeft? Het zal gaan over de kunst van geven en ontvangen en de rijkdom van relaties waarin mensen geven en ontvangen. Veraf en dichtbij.

De Nacht van de Hoop wordt georganiseerd door StekJong in samenwerking met het *Humanity House* en met medewerking van kunstenaars en tal van vrijwilligers.

Datum: zaterdag 19 - zondag 20 april. Van 22 tot 6 uur.

Plaats: Humanity House, Prinsegracht 8, Den Haag.

Tickets € 10,-. Informatie en kaartverkoop: www.nachtvande hoop.nl.

Contact: Dorinde IJdo: dijdo@stekdenhaag.nl | 070 318 1650.

We gaan naar Taizé ...

Taizé is een klein dorp in Frankrijk (in de Bourgogne tussen Dijon en Lyon) en het thuis van een oecumenische gemeenschap van broeders,. Door het jaar heen komen vele jongeren vanuit heel de wereld naar Taizé, om nieuwe inspiratie op te doen, stil te staan bij vragen in het leven, anderen te ontmoeten en te genieten van het prachtige, glooiende heuvelslandschap.

Toen ik elf was, kwam ik voor het eerst in Taizé en vanaf toen ben ik om de paar jaar terug geweest. Elke keer ontmoette ik andere mensen, beleefde ik de plek anders, en elke keer was ik blij dat ik geweest was en ging ik met nieuwe inspiratie en energie naar huis. De rust die het leven in het ritme van de broeders geeft; de positieve sfeer die er heerst; het stilstaan bij wat er echt toe doet en hoe ik wil leven; vragen, gedachten en ervaringen horen van andere mensen uit alle delen van wereld. Dat alles maakt Taizé voor mij een bijzondere plek, waarvan ik heel blij ben dat deze er is en waar ik graag steeds weer terugkom.

Deze zomer gaan we vanuit Den Haag, samen met internationale studenten van het ISS (Institute of Social Studies) naar Taizé. Ga je mee? Schrijf je via mij in vóór 1 juni ! Eerst wat meer weten en sfeer proeven? Dat kan op de informatiebijeenkomst op 31 maart om 19.30 uur.

STEK
voor Stad en Kerk

namedewerker StekJong,
070 3181650 of 06 2345 8
123

Wanneer je...

zin hebt in een onderbreking van je werk of studie,
wilt stilstaan bij vragen in het leven, op zoek bent naar inspiratie en hoop,
...dan is Taizé een goede plek voor jou.

Reidans ...

Een rubriek waarin de lezers van Samenspel de gelegenheid krijgen hun verhaal te laten rondzingen in de gemeente. Een beetje te vergelijken met de wave: de één steekt de ander aan, tot we de hele gemeente rond zijn. Deze keer Carla Wolbersen.....

Kort nadat Petra en ik ons in 1997 bij de CTK aansloten, ontmoette ik tijdens de koffie na de dienst een dame die me vroeg hoe het met m'n moeder ging. Een hele normale vraag voor iemand die je goed kent, maar ik kende nog niemand in de CTK. Die dame bleek Carla Wolbersen te zijn, een buurvrouw van een paar huizen verderop in de tijd dat ik met mijn ouders in de De Vriesstraat woonde. Dat er sindsdien bijna veertig jaar was verstreken, kon haar geheugen niet deren. En nu, nog eens ruim vijftien jaar later, heeft zij op 92-jarige leeftijd nog steeds een formidabel geheugen. "Ja, maar het begint toch wel minder te worden. Ik vergeet ook wel eens wat." zegt ze als ik daar een opmerking over maak. Maar het gemak waarmee zij tijdens ons gesprek herinneringen ophaalt uit een ver verleden, en ook uit meer recente tijden, lijkt dat toch tegen te spreken.

Carla is geboren en getogen in Nijkerk en Putten in een gezin met vier kinderen waarbij het geloof en de kerk een belangrijke rol speelden. Haar vader was één van de oprichters van de *Andreaskerk* in Putten die een alternatief wilde bieden voor de 'zware' gemeente van de *Oude Kerk*. Na haar huwelijk kwam Carla naar het Bezuidenhout waar haar man ging werken in de wasserij (en later ook stomerij) van zijn broer. Het was toen 1945, vlak na het bombardement van de wijk. Veel woonruimte was er dan ook niet. De woonruimte die hun bij de wasserij was beloofd, ging niet door en het eerste jaar woonden zij daarom in bij zijn broer. Toen bleek dat dat niet werkte, kraakten zij een woning in de Maystraat, waarmee zij hun tijd ver vooruit waren. Later betrokken zij een eigen woonruimte in de De Vriesstraat waar het jonge gezin zich uitbreidde met vier kinderen.

In die tijd maakten zij deel uit van de hervormde gemeente van de *Goede Vrijdagkapel* met ds. Van Andel als wijkpredikant. De knusse kapel in de Cornelis Houtmanstraat moest met het oog op de stadsuitbreiding in de Mariahoeve eind jaren vijftig het veld ruimen voor de grotere *Goede Vrijdagkerk*. Carla heeft het nooit zo opgehad met de bouw van die kerk en wilde er destijds dan ook "geen cent aan meebetalen", vertelde ze. "Het was zonde van het geld. Je kon erop wachten dat er in de Mariahoeve zelf een kerk zou worden gebouwd", herinnert zij zich. De *Goede Vrijdagkerk* heeft inderdaad nooit de verwachtingen t.a.v. de bezoekersgroei waargemaakt en is maar een kort leven beschoren geweest. Eind 1972, twaalf jaar na de opening, werd de kerk alweer gesloten en ging de gemeente samen met die van de *Wilhelminakerk* aan de Juliana van Stolberglaan. Met ds. Veltkamp, de toenmalige wijkpredikant van de *Wilhelminakerk*, konden Carla en haar gezin het goed vinden. Twee van haar kinderen zijn door hem getrouwd en twee van de zes kleinkinderen zijn door hem gedoopt. Nadat zij zoveel in deze gemeente hadden meegemaakt, was de sluiting van de *Wilhelminakerk* eind 1996 een grote teleurstelling. Dat Carla niet altijd een blad voor de mond neemt, blijkt uit haar vraag aan ds. Smit bij diens vertrek of hij niet vond dat hij eigenlijk het zinkende schip verliet. Haar betrokkenheid bij de kerk en de gemeente bracht Carla onder meer tot uitdrukking tijdens het voorlezen van de voorbede aan het eind van de laatste dienst in de *Wilhelminakerk*.

Naast veel gelukkige momenten heeft Carla ook het nodige verdriet in haar leven te verwerken gehad. De ziekte en het overlijden van haar tweede zoon in 2000, haar man in 2002 en haar dochter in 2008 vormen zwarte bladzijden in haar leven. "Ik ben een tijd heel boos geweest op God, nog wel eens, en gaf Hem de schuld, vroeg Hem waarom Hij me zo moest straffen." Ook heeft zij zich veel zorgen gemaakt over het huwelijk van haar zonen. "Ik lees niet zo veel in de Bijbel", zegt ze later in ons gesprek, "maar vind erg veel steun in mijn dagboekje" en ze laat me een dagboekje zien dat door het vele gebruik bijna uit elkaar valt. Eén tekst in het bijzonder staat haar nog steeds helder

voor de geest. Het is de tekst die zij toevallig las op de morgen van de dag dat - na een zware operatie aan zijn bloedvaten - een bloedstolsel haar man bijna fataal werd en een hartstilstand veroorzaakte. Het is de tekst van psalm 121 : 2 *Mijn hulp is van de Here, die hemel en aarde gemaakt heeft*. De dagtekst, die begon met de woorden: "Wellicht zijn er onder u mensen die deze dag met zorg en angst beginnen ....." vond zij zo treffend en op zichzelf van toepassing dat zij er nog regelmatig op terugrijpt. De bladwijzer bij die dag is daarvan een stille getuige. Haar man herstelde en 25 jaar later kon zij hem nog feliciteren met het feit "dat hij toen uit de dood is opgestaan." Kort daarna vierden zij hun 60-jarig huwelijk.

Na de dood van haar man is zij verhuisd naar Maetstaete, waar zij inmiddels 11 jaar met veel plezier woont. Ondanks haar 92 jaar komt zij nog steeds tijd tekort. Ze breidt veel, onder meer voor de verkoop via de bazar, puzzelen en lezen zijn geliefde bezigheden. Maar ze is ook één van de oudste mantelzorgers in Nederland, zo niet de oudste. Elke dag loopt ze even langs bij haar bedlegerige buurvrouw om te kijken of ze nog iets nodig heeft of om een kopje soep te brengen. "Nog niet zo lang geleden wilde *Thuiszorg* zelfs een belletje aansluiten zodat ze me kan waarschuwen als er iets aan de hand is", vertelt ze, "maar dat ging me toch te ver." Op haar beurt wordt ze wat in de gaten gehouden door Irene de Groot, die ook in Maetstaete woont en die - als dat zo uitkomt - wel eens wat boodschappen voor haar doet.

Henk Hospes

Bazar Noorderkerk

Evenals in 2013 houden wij dit jaar op 4 en 5 april a.s. in de *Noorderkerk*, weer een bazar waarbij de opbrengst bestemd is voor enkele goede doelen, zoals het schooltje waar wij contact mee hebben in Malang (Indonesië), het kindertehuis Hanukkah in Ghana, het in onze wijk lopende project *De Spiegelkamer* en voor allerlei wijkactiviteiten.

De Spiegelkamer biedt een structureel programma aan kinderen (en hun ouders) die extra aandacht nodig hebben op sociaal-emotioneel gebied.

De bazar is geopend op vrijdag 4 april van 14 - 20 u en op zaterdag 5 april van 10 - 14 u.

Er zijn diverse stands met o.a. boeken, speelgoed, levensmiddelen, snuisterijen, vis, rad van fortuin, grabbelton enz. enz. Bent u moe, dan kunt uitrusten in onze 'Noordertaria' onder het genot van een kopje koffie/thee, soep, broodjes etc.

U bent allen van harte welkom, wij rekenen weer op een grote opkomst!

Hans Bijdam

Uit de kerkenraad

FEBRUARI 2014

Dit keer een heel andere kerkenraadsvergadering dan gewoonlijk. Naast de gebruikelijke agendapunten staan deze avond een brainstormsessie over de 'Toekomst van de GKO vanuit het perspectief van de CTK' en een evaluatie van het functioneren van de kerkenraad op de agenda. Twee heel belangrijke onderwerpen waar we voldoende aandacht aan willen besteden.

Berit Bootsma opent de vergadering met gebed. De themabespreking wordt dit keer achterwege gelaten.

• VERSLAG EN ACTIELIJST VAN DE VERGADERING VAN JANUARI 2014

Twaalf gemeenteleden hebben op zondag 23 februari de dienst in *Kruispunt* bezocht en tijdens de koffie kennis gemaakt met de gemeenteleden aldaar. Van beide zijden is dit initiatief op prijs gesteld.

Voor vrijdag 16 mei worden de ouderen uit onze wijk en die van Kruispunt uitgenodigd gezamenlijk deel te nemen aan het Maaltijdproject, vooraf gegaan door een korte viering of activiteit.

- **FINANCIEEL VERSLAG 2013 VAN DE DIACONIE PGG-GKO**

Dit geeft geen aanleiding tot opmerkingen of vragen. De bijgevoegde toelichting is duidelijk en voldoende.

- **VERTREK SIEUWERD VAN DER ZWAAG**

Hoewel zij met veel plezier in Den Haag hebben gewoond en gewerkt en deel hebben uitgemaakt van onze gemeente, gaat de lang gekoesterde wens van Sieuwert en Engelen van der Zwaag om terug te keren naar Friesland nu in vervulling. Beiden hebben per 1 mei a.s. een leuke en uitdagende baan in Leeuwarden gevonden. Natuurlijk vinden wij het heel jammer om dit gezin uit ons midden te zien vertrekken. We wensen hen echter een hele mooie toekomst toe, samen in Friesland.

Arjan Brak is bereid gevonden het jeugdouderlingschap van Sieuwert over te nemen. Fijn dat dit zo snel kan worden opgelost.

- **“TOEKOMST GKO VANUIT HET PERSPECTIEF VAN DE CTK”**

Aanleiding tot deze notitie is het verzoek van de AK/GKO om een beleidsvisie op te stellen. Aan de hand van een discussienotitie wordt over dit onderwerp gebrainstormd.

Met één been staan we als gemeente in de GKO samen met de Noorderkerk en de Pax Christikerk; met het andere in de PGG in de combinatie Haagse Hout/Archipel (HH/A) samen met de Duinzichtkerk/Vredeskapel en Kruispunt. Hoe zien wij de toekomst over een jaar of vijf? Vormen wij dan nog een gefedereerde wijkgemeente of zijn we dan gefuseerd? Bestaat de GKO over vijf jaar nog of zijn we dan - onder voorwaarden - opgegaan in de PGG? In onze bespreking sprak de meerderheid van de vergadering de wens uit dat de wijkgemeente Christus Triumfatorkerk - samen met de andere twee GKO-wijken - over vijf jaar deel uitmaakt van de PGG. Eén van de argumenten daarbij is dat de twee kerkverbanden elkaar nodig hebben. Bovendien zijn we van mening dat we als leden van de Protestantse Kerk in Nederland geroepen zijn om plaatselijk de eenheid te zoeken. Kortom, we achten de tijd rijp voor overleg tussen de AK van de GKO en die van de PGG. Ons verzoek aan de AK/GKO is dan ook om toetreding tot de PGG op de agenda te zetten.

In een brief aan de AK/GKO zal dit worden voorgelegd. Zo hopen wij een bijdrage te kunnen leveren aan onze gezamenlijke bezinning op de toekomst van de Gereformeerde Kerk 's-Gravenhage-Oost.

- **MEDEDELINGEN MODERAMEN**

- a) Afgesproken is dat de twee Bijbelkringen elk om de week gehouden worden. Zo is er de mogelijkheid iedere week een Bijbelkring te bezoeken.
- b) De PKN vraagt in de komende vijf jaar het nieuwe liedboek te gaan gebruiken en in 2018 de ervaringen te delen. De PKN geeft een aantal tips hiervoor, waaraan we nader aandacht aan zullen besteden.
- c) Op verzoek van Stek zijn adresstickers van jongvolwassenen in de leeftijd van 18-40 jaar uit onze wijk aangeleverd t.b.v. informatie over de *Nacht van de Hoop*.

- **MEDEDELINGEN PREDIKANTEN**

- d) Op zondag 30 maart is er een gezamenlijke dienst met PERKI. De vorige is nog niet zo lang geleden, maar de mogelijkheden in het najaar kwamen de PERKI niet zo goed uit.
- e) Op dit moment wordt een folder ontworpen voor het project JP. Zodra deze af is, wordt deze met een begeleidende brief rondgestuurd in Mariahoeve. Kort daarop zullen enkele leden benaderd worden voor een interview. Hierop worden de mensen voorbereid in de begeleidende brief. Ons doel is om de mensen in Mariahoeve beter te leren kennen en hen kennis te laten maken met de activiteiten van het project.
- f) Op dinsdag 8 april a.s. zal om 19.45 uur in de CTK een lezing worden gehouden over het onderwerp: Geld & Goed in gesprek over onze financiële waarden. De spreker is de theoloog en journalist Arjan Broers. In zijn boek getiteld Geld & Goed presenteert hij Oikocredit als voorbeeld van een financiële organisatie, die niet winst, maar mensen voorop zet en het in

zakelijk opzicht goed doet. Oikocredit is één van de grootste financiers van de microkredietsector in ontwikkelingslanden. Door een microkrediet geeft deze organisatie ondernemende mensen de kans om zelf een beter bestaan op te bouwen.

In het gesprek volgend op de lezing zullen gerichte vragen worden gesteld door verschillende (oud-)vertegenwoordigers van het bedrijfsleven en de overheid, die hierover van te voren zijn benaderd. Er is daarna volop ruimte voor andere vragen en gesprek.

- **MEDEDELINGEN DIACONIE**

- g) In de veertigdagentijd zullen de collectes voor de diaconie in het teken staan van het thema Zoek de stilte ... van Kerk in Actie. Er zullen folders worden uitgedeeld met informatie over het collectedoel.
- h) Bij STEK lijkt financiële ruimte om tijdelijk voor 20 uur per week een diaconaal opbouwwerker aan te stellen voor de nieuwe wijkgemeente Combinatie IV. De werker zal zich primair richten op de groep mensen van Kruispunt en Mariahoeve. Doel is om mensen met diaconale activiteiten te binden aan de nieuwe wijkgemeente. Binnenkort wordt overlegd met de predikanten van onze combinatie over de in te dienen aanvraag bij STEK.

- **EVALUATIE KERKENRAAD**

Aan de hand van een aantal stukken van de voorzitter hebben we met elkaar uitvoerig gesproken over het reilen en zeilen van de kerkenraad. In het kort een overzicht van de besproken punten.

1. We hebben nagegaan welke onderwerpen / activiteiten veel/weinig aandacht gekregen hebben. Hoe erg dat is en wat hebben we gemist;
2. De waarde van commissies, zoals de commissie Eredienst, de commissie Vorming & Toerusting etc. Hoe zien we die? Wat gaat goed en wat kan beter? Moet het heel anders?
3. De kerkenraadsbesprekingen zelf. Wat vind je van de agenda, van de wijze van bespreking, van de sfeer en het gezamenlijk optrekken? Wat zijn de sterke punten die we moeten behouden en wat zijn de verbeterpunten?
4. Hoe gaan we verder? Hoe gaan we om met het beleidsplan voor de komende periode? Hoe gaan we dat organiseren? Zijn er andere ideeën? Is het een goed streven om per 2015 weer een beleidsplan te hebben? Hoe zie je de agenda van de kerkenraad voor de toekomst voor je?

De resultaten worden verder uitgewerkt.

Wilma Beeftink

Jezus

*Ik heb zijn beeltenis maar vaag in mijn gedachten
en ik weet haast niets van hoe Hij sprak en hoe Hij keek,
'k zou willen weten hoe Hij liep en hoe Hij lachte,
'k zou willen weten hoe Hij door zijn haren streek.*

*Ik zou willen weten of Hij appels at of noten
en hoe Hij hoestte als Hij bij de oever stond.
Hoe Hij zijn baard geknipt heeft en zijn neus gesnoten,*

iets van zijn oogopslag, zijn tanden en zijn mond.

*En hoe Hij sliep en hoe Hij heeft ontbeten;
of Hij koffie dronk of thee bij het ontbijt
en of Hij wel eens met de deuren heeft gesmeten
en of Hij hield van knoflook of van zoetheid*

*Maar ik ruik wierook, plechtig klinkt in alle talen
wat Hij gezegd heeft, en ik verdwaal in mijn gebed.
Want ik zoek de kleuren van zijn kleed en zijn sandalen.
Ik zoek gewoon DE MAN VAN NAZARETH*

Toon Hermans

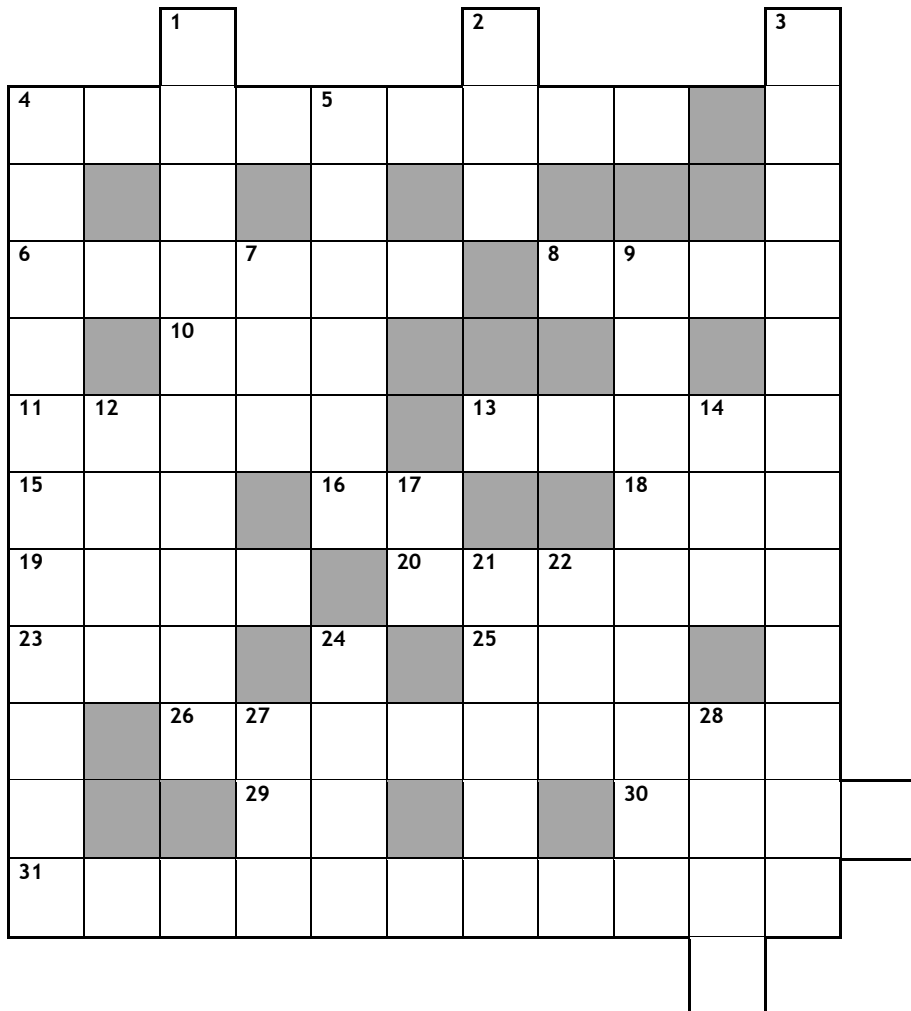
Cryptogram

De uitslag van de vorige puzzel: **Horizontaal:** 2 schutkleur 6 zijl 7 honingkoek 10 R.K. 11 liefelijk 13 dan 14 tenue 15 ruimen 18 o.t.s. (ondertoezichtstelling) 19 no. 20 Ede / (onder) ede 22 eidereenden 25 U.N. (United Nations) 26 kerkbalans **Verticaal:** 1 muze 2 schilderwerk 3 handenbinder 4 tonnetje 5 rijkeluiswens 8 krijt 9 okkeloen 12 I.A. (Intra Annum = binnen het jaar) 16 moe 17 nee 21 deel 23 rib 24 dun.

Was deze crypto geen rijkeluiswens en werd je er alleen maar moe van? Je bent er wel lekker een tijd zoet mee, en voor de volgende geldt dat ook!

Veel plezier en succes,

Adriaan Sala

HORIZONTAAL:

- 4 kort vervolgv verhaal dat een letter tekort komt voor een overheidsinstelling in Den Haag (9)
- 6 die plaats moet je niet te jong bezoeken (6)
- 8 zus van Theo (met de tandjes) (4)
- 10 credit card avant la lettre (3)
- 11 in de gulden uitvoering hoeft hij niet gehecht te worden (5)
- 13 je hebt intellect nodig om een noodbrug te bouwen (5)
- 15 douanezegel om met je vrachtwagen makkelijker de grens over te gaan en je rit snel te vervolgen (3)
- 16 erg klein merksnaampje voor zeer dure auto (2)
- 18 het is wel grof om mevrouw Ponte zo te noemen! (3)
- 19 middeleeuwse verzameling literaire en mythologische werken uit het land van IceSave (4)
- 20 hoopvolle gemeente in Spaanse provincie Cádiz (Andalusie) (6)
- 23 luchtige meisjesnaam (3)
- 25 onbepaald en minder dan twee (3)
- 26 met een MG schraap je de boosheid weg (9)
- 29 in Engeland bestrijden ze autopech ermee; bij ons drankproblemen (2)
- 30 noem maar een voortekenen (4)

- 31 staakt uw wild geraas als u hier herrie wilt komen schoppen (6+5)

VERTICAAL:

- 1 kun je een etmaal net zo bewerken als een ui? (10)
- 2 maakt een hoop herrie en kijkt dwars door je heen (3)
- 3 gekonfijte noorderlingen (12)
- 4 geven uitdrukking aan de dienende overheid (11)
- 5 geeft zwaveldamp af; dat stinkt (6)
- 7 als je daar werkt, krijg je zeker gevarentoeslag (3)
- 9 Snoopy gebruikt 'm meer als slaapbank (9)
- 12 Dini leidt een breed opgezet bureau voor onderzoek naar ontwikkelingen in de omvang en samenstelling van de bevolking (4)
- 14 bewoner van 't land waar noord en zuid elkaar niet erg verdragen (3)
- 17 alweer die muzieknoot (2)
- 21 is geen zwart zaad, maar biedt wel een opening (5)
- 22 Zwolle schopt 'm erin (3)
- 24 "Dat is een flinke snee, jongen." "Ja Pa" (4)
- 27 Bram maakt met geweld de poort open (3)
- 28 klopt met name omdat het aan het eind staat (4)

Zie ook pag. 2 (Van de redactie)

Christelijke boekwinkel "De Smidse"

Plein 5 - 2291 CA Wateringen

Tel.: 0174-270052 email: info@boekwinkeldesmidse.nl

Als voorbereiding op de Paasdagen breng ik het prachtige boek met dvd! - van Gert van der Vijver onder uw aandacht: *PASEN met de Zandtovenaar*. Met dit prachtige fullcolour cadeauboek kun je het paasverhaal op veel manieren beleven. De kunstige zandtekeningen van Gert van der Vijver gaan samen met Bijbelteksten uit het paasverhaal. Op de dvd is de zandtovenaar in actie te zien en bekende artiesten onder wie Charly Luske en Hind zorgen voor de muzikale omlijsting.

Ook voor de kinderen hebben we allerlei nieuwe boekjes en een grote verzameling kinderbijbels. Als doopcadeautje hebben we vrolijk gekleurde houten kruisjes met verschillende bekende teksten.
Karin Dijkhuizen

Open: woensdag t/m vrijdag van 13.30 tot 17 uur en op zaterdag van 10 tot 16 uur.

Huis verkopen?

De nieuwe makelaar in het Bezuidenhout

Astrid Soeters, Reinier Groenevelt en Ed Schmitt

ARE

MAKELAARS

De Eerensplein 8 Den Haag
+31 (0)70 30 40 141
www.aremakelaars.nl

grafische vormgeving
websites
interactieve media
fotoboeken op maat
drukwerk advies

06-41198100

info@capricorn-graphics.nl

www.capricorn-graphics.nl

TANELLE

Bergshoeff

interieur

Tapijt
Gordijnen
Zonwering
Bedden
Laminaat

Koningin Julianalaan 150
2274JN Voorburg tel 386 87 82
www.tanelle.nl